Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2025)0106

Ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87705 ×MON 87708 ×MON 89788

Eiropas Parlamenta 2025. gada 8. maija rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, sastāv vai ir ražoti no tām (D105678/03 – 2025/2647(RSP))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, sastāv vai ir ražoti no tām (D105678/03),

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 22. septembra Regulu (EK) Nr. 1829/2003 par ģenētiski modificētu pārtiku un barību[1] un jo īpaši tās 7. panta 3. punktu un 19. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā minētās Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas 2025. gada 28. februāra balsojumu, kura dēļ atzinums netika sniegts,

– ņemot vērā 11. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulā (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu[2],

– ņemot vērā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (*EFSA*) 2020. gada 2. aprīlī pieņemto atzinumu, kas publicēts 2020. gada

---

1 OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.

2 OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

18. maijā[1],

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas, kurās ir iebilsts pret atļauju izmantot ģenētiski modificētus organismus (ĢMO)[2],

---

[1] *EFSA* Ekspertu grupas ģenētiski modificētu organismu jautājumos zinātniskais atzinums "*Assessment of genetically modified soybean MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 for food and feed uses, under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO-NL-2015-126)*" (Novērtējums par ģenētiski modificētu sojas pupu MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 izmantošanu pārtikā vai barībā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (pieteikums EFSA-GMO-NL-2015-126)), *EFSA Journal* 2020;18(5):e06111, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.6111.

[2] Parlaments astotajā sasaukumā pieņēma 36 rezolūcijas un devītajā sasaukumā — 38 rezolūcijas, ar ko iebilda pret atļauju izmantot ĢMO. Turklāt desmitajā sasaukumā Parlaments ir pieņēmis šādas rezolūcijas:
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/2628, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × NK603, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1797, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj);
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/2627, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu COT102, no tās sastāv vai ir no tās ražoti (OV C, C/2025/1798, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj);
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/2629, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × MON 88017 x 59122 un astoņas tās apakškombinācijas, sastāv vai ir ražoti no tām (OV C, C/2025/1799, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj);
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1828, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atjauno atļauju laist tirgū barību, kura satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 810 vai sastāv no tās, kā arī no šādas kukurūzas ražotus pārtikas un barības produktus, un atceļ Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2017/1207 (OV C, C/2025/1800, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj);
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1822, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP915635, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1801, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj);

– ņemot vērā Reglamenta 115. panta 2. un 3. punktu,

– ņemot vērā Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā 2015. gada 11. septembrī uzņēmums *Monsanto Europe S.A./N.V.* uzņēmuma *Monsanto Company* (Amerikas Savienotās Valstis) vārdā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 5. un 17. pantu Nīderlandes kompetentajai iestādei iesniedza pieteikumu, kurā lūdza atļaut laist tirgū tādus pārtikas produktus, pārtikas sastāvdaļas un barību, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 (“ĢM sojas pupas”), no tām sastāv vai ir no tām ražoti (“pieteikums”); tā kā pieteikumā minēta arī tādu produktu laišana tirgū, kas satur ĢM sojas pupas vai sastāv no tām, izmantošanai veidos, kas nav pārtika un dzīvnieku barība, izņemot audzēšanu;

B. tā kā *EFSA* 2020. gada 2. aprīlī pieņēma pozitīvu atzinumu par ĢM sojas pupām, kas tika publicēts 2020. gada 18. maijā; tā kā, apspriedusies ar valstu kompetentajām iestādēm, kā noteikts Regulas (EK) Nr. 1829/2003 6. panta 4. punktā un 18. panta 4. punktā, *EFSA* savā atzinumā ņēma vērā visus dalībvalstu uzdotos

---

– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1826, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP23211, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1802, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj);
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/2618, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP202216, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1803, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj);
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 94804, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1804, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj);
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 12. februāra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP910521, no tās sastāv vai ir no tās ražoti (P10_TA(2025)0014);
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 12. februāra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 95275, no tās sastāv vai ir no tās ražoti (P10_TA(2025)0015).

jautājumus un paustās bažas;

C. tā kā *EFSA* tomēr nevarēja pabeigt riska novērtējumu un izdarīt secinājumus par ĢM sojas pupu nekaitīgumu, jo nebija veikts 90 dienu pētījums par ĢM sojas pupām un nebija izstrādāts pēctirgus uzraudzības plāns, ņemot vērā izmainīto taukskābju profilu ĢM sojas pupām ar vairākiem transformācijas gadījumiem;

D. tā kā 2024. gada 3. oktobrī *EFSA* pieņēma paziņojumu, kas tika publicēts 2024. gada 28. oktobrī, papildinot savu 2020. gada 2. aprīļa zinātnisko atzinumu, un tajā, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja sniegtajiem papildu datiem[1], *EFSA* secināja, ka pieteikumā aprakstītās ĢM sojas pupas ir tikpat drošas kā to konvencionālais aizstājējs un pārbaudītās ģenētiski nemodificētās sojas pupu salīdzināmās šķirnes attiecībā uz to potenciālo ietekmi uz cilvēku un dzīvnieku veselību un vidi; *EFSA* arī secināja, ka ĢM sojas pupu lietošana uzturā nerada bažas par uzturvērtību;

E. tā kā ĢM sojas pupas ir pārveidotas tā, lai tās būtu izturīgas pret glifosātu saturošiem herbicīdiem un dikambas herbicīdiem un lai mainītu to taukskābju profilu;

Trūkst komplementāro herbicīdu novērtējuma

F. tā kā Komisijas Īstenošanas regulā (ES) Nr. 503/2013[2] ir prasīts novērtēt, vai paredzamā lauksaimniecības prakse ietekmē pētīto beigupunktu rezultātus; tā kā saskaņā ar minēto īstenošanas regulu tas jo īpaši attiecas uz herbicīdizturīgiem augiem;

G. tā kā lielākā daļa ĢM kultūraugu ir ģenētiski modificēti, lai tie būtu izturīgi pret vienu vai vairākiem komplementāriem herbicīdiem, kurus var izmantot visā ĢM kultūraugu audzēšanas laikā, attiecīgajam kultūraugam neiznīkstot, kā tas būtu gadījumā, ja

---

[1] EFSA Ekspertu grupa ģenētiski modificētu organismu jautājumos, "*Statement complementing the EFSA Scientific Opinion on application (EFSA-GMO-NL-2015-126) for authorisation of food and feed containing, consisting of and produced from genetically modified soybean MON 87705 × MON 87708 × MON 89788*" (Paziņojums, ar ko papildina EFSA zinātnisko atzinumu par pieteikumu (EFSA-GMO-NL-2015-126) saņemt atļauju tādai pārtikai un barībai, kuras sastāvā ir ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, kas sastāv un ir ražota no tām). *EFSA Journal* 2024;22(10):e9061, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.9061.

[2] Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 503/2013 (2013. gada 3. aprīlis) par ģenētiski modificētas pārtikas un barības atļauju pieteikumiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 un par Komisijas Regulas (EK) Nr. 641/2004 un Komisijas Regulas (EK) Nr. 1981/2006 grozījumiem (OV L 157, 8.6.2013., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2013/503/oj).

izmantotu pret herbicīdiem neizturīgu kultūru; tā kā vairākos pētījumos konstatēts, ka herbicīdizturīgu ĢM kultūraugu audzēšanā vairāk izmanto komplementārus herbicīdus, un tas lielā mērā notiek tādēļ, ka ir parādījušās herbicīdizturīgas nezāles[1];

H. tā kā herbicīdizturīgi ĢM kultūraugi "ieslēdz" lauksaimniekus nezāļu apsaimniekošanas sistēmā, kas lielā mērā vai pilnībā ir atkarīga no herbicīdiem; tā kā lielāka atkarība no komplementāriem herbicīdiem saimniecībās, kurās audzē ĢM kultūraugus, paātrina pret minētajiem herbicīdiem izturīgu nezāļu rašanos un izplatību un tādējādi rada vajadzību vēl vairāk izmantot herbicīdus, proti, apburto loku, ko dēvē par "herbicīdu skrejceliņu";

I. tā kā negatīvā ietekme, ko rada pārmērīga paļaušanās uz herbicīdiem, pasliktinās augsnes veselību, ūdens kvalitāti un biodaudzveidību augsnē un zem tās, kā arī palielinās iedarbība uz cilvēkiem un dzīvniekiem, iespējams, arī tāpēc, ka lielāks daudzums herbicīdu atlieku nonāk pārtikā un dzīvnieku barībā;

J. tā kā dikamba ir ļoti gaistoša viela, proti, pēc lietošanas tā var iztvaikot gaisā un tad to var aiznest vējš, līdz tā nokrīt uz zemes, pakļaujot savai ietekmei cilvēkus un nemērķa augus, vīnogulājus, kokus un krūmus un nodarot nopietnu kaitējumu, jo īpaši tad, ja iedarbība ir vairāku gadu garumā;

K. tā kā zinātniski recenzētajā žurnālā "*International Journal of Epidemiology*" tika publicēts Amerikas Savienoto Valstu valdības zinātnieku 2020. gada pētījums, kurā konstatēts, ka intensīva dikambas izmantošana palielina aknu un intrahepatisko žultsvadu vēža attīstības risku to cilvēku vidū, kas strādā ar šo vielu;

L. tā kā 2020. gada pētījumā ir norādīts, ka ir sagaidāms, ka pret dikambu izturīgu ĢM kultūraugu apstiprināšana turpmākajos gados

---

[1] Skatīt, piemēram, *Bonny, S.*, "*Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact*" (Ģenētiski modificētas pret herbicīdiem noturīgas kultūras, nezāles un herbicīdi: pārskats un ietekme), *Environmental Management*, 2016. gada janvāris; 57(1), 31.–48. lpp., https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738, un *Benbrook, C.M.*, "*Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. - the first sixteen years*" (Ģenētiski modificētu kultūraugu ietekme uz pesticīdu izmantojumu ASV — pirmie sešpadsmit gadi), *Environmental Sciences Europe*, 2012. gada 28. septembris, Sējums 24(1), https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24.

palielinās dikambas izmantošanu lauksaimniecībā[1], un *Heartland Health Research Alliance* Pesticīdu lietošanas datu sistēma apstiprina, ka tas tā ir, jo Amerikas Savienoto Valstu Midvestas reģionā dikambu patlaban lieto 10 reizes lielākā apjomā nekā pirms desmit gadiem[2];

M. tā kā joprojām nav skaidras atbildes par to, vai glifosāts ir kancerogēns; tā kā *EFSA* 2015. gada novembrī secināja, ka glifozāts, visticamāk, nav kancerogēns, un Eiropas Ķimikāliju aģentūra 2017. gada martā secināja, ka nav pamata to šādi klasificēt; tā kā pretēji tam 2015. gadā Starptautiskā Vēža izpētes aģentūra (specializētā Pasaules Veselības organizācijas vēža pētniecības aģentūra) glifozātu klasificēja kā iespējami kancerogēnu cilvēkam; tā kā vairāki neseni zinātniski recenzēti pētījumi apstiprina to, ka glifozāts varētu būt kancerogēns[3];

N. tā kā zinātniski recenzētā pētījumā tika atklāts, ka glifosāts uzkrājas ĢM sojas pupās, kam ir attiecīgi nelabvēlīga ietekme uz uztura sastāvu salīdzinājumā ar ģenētiski nemodificētām sojas pupām[4]; tā kā izmēģinājuma projektā, kas tika veikts Argentīnā, tika konstatēts pārsteidzoši augsts glifozāta atlieku līmenis uz ĢM sojas pupām[5];

O. tā kā ĢM augos veidu, kādā augs noārda papildu herbicīdus, noārdīšanās produktu (metabolītu) sastāvu un līdz ar to arī

---

1 *Lerro, C.C., Hofmann, J.N., Andreotti, G., Koutros, S., Parks, C.G., Blair, A., Albert, P.S., Lubin, J.H., Sandler, D.P., Beane Freeman, L.E., "Dicamba use and cancer incidence in the agricultural health study: an updated analysis"* (Dikambas lietošanas un saslimstība ar vēzi lauksaimniecības veselības pētījumā: atjaunināta analīze", *International Journal of Epidemiology*, 2020. gada augusts; 49(4), 1326.–1337. lpp., https://academic.oup.com/ije/advance-article-abstract/doi/10.1093/ije/dyaa066/5827818?redirectedFrom=fulltext.

2 https://hh-ra.org/projects/measuring-pesticide-use/interactive-herbicide-use-tables/.

3 Sk., piemēram: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887, https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278, https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610 un https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/.

4 https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24491722.

5 https://www.testbiotech.org/en/resource/high-levels-residues-spraying-glyphosate-found-soybeans-argentina/.

toksiskumu var veicināt pati ģenētiskā modifikācija[1];

P. tā kā ĢM augos atrasto herbicīdu atlieku un metabolītu izvērtēšana neietilpst *EFSA* Ģenētiski modificēto organismu komisijas kompetencē, un līdz ar to šāds novērtējums nav daļa no ĢMO apstiprināšanas;

Vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšana visā pasaulē un Savienības starptautisko saistību ievērošana

Q. tā kā Savienībā nav atļauta ĢM sojas pupu audzēšana;

R. tā kā stratēģiskā dialoga par ES lauksaimniecības nākotni[2] secinājumos Komisija tiek aicināta atkārtoti izvērtēt savu pieeju attiecībā uz tirgus pieejamību lauksaimniecības pārtikas importam un eksportam, ņemot vērā izaicinājumu, ko rada Savienības un tās tirdzniecības partneru atšķirīgie standarti; tā kā godīgākas tirdzniecības attiecības, kas atbilst veselīgas pārtikas un veselīgas vides mērķiem visā pasaulē, bija viena no galvenajām lauksaimnieku prasībām 2023. un 2024. gada demonstrācijās;

S. tā kā ANO īpašā referenta jautājumos par tiesībām uz pārtiku 2017. gada ziņojumā konstatēts, ka jo īpaši jaunattīstības valstīs bīstamiem pesticīdiem ir katastrofāla iedarbība uz veselību[3]; tā kā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu (ANO IAM) 3. mērķa 9. apakšmērķis paredz līdz 2030. gadam būtiski samazināt nāves gadījumu un slimību skaitu, ko izraisa bīstamas ķīmiskas vielas un gaisa, ūdens un augsnes piesārņojums un kontaminācija[4];

T. tā kā Kuņminas–Monreālas globālais biodaudzveidības satvars (“Kuņminas–Monreālas satvars”), par ko 2022. gada decembrī vienojās Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par bioloģisko

---

1 Tas patiešām attiecas uz glifosātu, kā norādīts *EFSA* publikācijā “*Review of the existing maximum residue levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005*” (Pārskats par pašreizējo glifosāta maksimālo atlieku līmeni saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 396/2005 12. pantu), *EFSA Journal*, 2018. gads, 16(5):e05263, 12. lpp., https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/j.efsa.2018.5263 .

2 “*Strategic Dialogue on the Future of EU Agriculture - A shared prospect for farming and food in Europe*” (Stratēģisks dialogs par ES lauksaimniecības nākotni — kopīgs redzējums attiecībā uz lauksaimniecību un pārtiku Eiropā), 2024. gads, https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/171329ff-0f50-4fa5-946f-aea11032172e_en?filename=strategic-dialogue-report-2024_en.pdf.

3 A/HRC/34/48: Īpašā referenta jautājumos par tiesībām uz pārtiku ziņojums https://www.ohchr.org/en/documents/thematic-reports/ahrc3448-report-special-rapporteur-right-food.

4 https://indicators.report/targets/3-9/.

daudzveidību (ANO KBD) Pušu konferences 15. sesijā, ietver globālu mērķi līdz 2030. gadam vismaz par 50 % samazināt pesticīdu radīto apdraudējumu[1];

U. tā kā Regulā (EK) Nr. 1829/2003 ir noteikts, ka ĢM pārtika vai dzīvnieku barība nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt cilvēku veselību, dzīvnieku veselību vai vidi un ka Komisijai savu lēmumu izstrādē ir jāņem vērā visi attiecīgie Savienības tiesību aktu noteikumi un citi pamatoti faktori, kas attiecas uz izskatāmo jautājumu; tā kā šādiem pamatotiem faktoriem būtu jāietver Savienības saistības, kas izriet no ANO IAM un ANO KBD;

V. tā kā Savienības apstiprinājums ĢM sojas pupām neatbilstu starptautiskajām saistībām attiecībā uz pesticīdu samazināšanu[2], ņemot vērā to, ka valstīs, kurās audzē pret herbicīdiem izturīgus ĢM kultūraugus, pieaug herbicīdu ietekme uz cilvēkiem un vidi, kā arī potenciāli nopietni ar to saistītie veselības traucējumi;

W. tā kā atmežošana ir galvenais biodaudzveidības samazināšanās iemesls; tā kā emisijas no zemes izmantošanas un zemes izmantošanas maiņas, galvenokārt atmežošanas dēļ, ir otrs lielākais klimata pārmaiņu cēlonis pēc fosilā kurināmā izmantošanas[3]; tā kā Parīzes klimata nolīgums un Stratēģiskais bioloģiskās daudzveidības plāns 2011.–2020. gadam, ko pieņēma saskaņā ar ANO Biodaudzveidības konvenciju, un Aiči mērķi biodaudzveidības jomā veicina ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas, aizsardzības un atjaunošanas centienus[4]; tā kā ANO IAM 15. mērķis ietver apakšmērķi līdz 2020. gadam apturēt atmežošanu[5]; tā kā mežiem ir daudzfunkcionāla nozīme, kas palīdz sasniegt lielāko daļu ANO IAM[6];

X. tā kā mežu ugunsgrēkus Amazonē sekmē lielais atmežošanas apjoms; tā kā Komisija 2019. gada paziņojumā norādīja, ka vēlas

---

1 Sk.: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_7834.

2 2022. gada decembrī Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Pušu konferences 15. sesijā tika panākta vienošanās par globālo biodaudzveidības satvaru, kas ietver globālu mērķi līdz 2030. gadam vismaz par 50 % samazināt pesticīdu radīto apdraudējumu (sk.: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lv/ip_22_7834).

3 Komisijas 2019. gada 23. jūlija paziņojums "Pastiprināt ES rīcību pasaules mežu aizsardzībai un atjaunošanai", COM(2019)0352, 1. lpp.

4 Turpat, 2. lpp.

5 Sk. 15. mērķa 2. apakšmērķi: https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/.

6 Komisijas 2019. gada 23. jūlija paziņojums "Pastiprināt ES rīcību ar mērķi aizsargāt un atjaunot pasaules mežus", COM(2019)0352, 2. lpp.

aizsargāt un atjaunot pasaules mežus[1]; tā kā biodaudzveidības, tostarp mežu, globālā aizsardzība ir ES Biodaudzveidības stratēģijas galvenais mērķis[2];

Y. tā kā sojas ražošana ir galvenais atmežošanas veicinātājs Dienvidamerikas Amazones, *Cerrado* un *Gran Chaco* mežos; tā kā 97 % sojas, ko audzē Brazīlijā, un 100 % sojas, ko audzē Argentīnā, ir ģenētiski modificēta soja[3];

Z. tā kā Komisijas analīzē ir konstatēts, ka soja vēsturiski ir bijusi lielākais Savienības veicinātās globālās atmežošanas un ar to saistīto emisiju izraisītājs, esot par iemeslu gandrīz pusei no Savienības kopējā materializētās atmežošanas importa[4] ;

Atkarības no importētas barības samazināšana

AA. tā kā viena no atziņām, kas gūta no Covid-19 krīzes un joprojām notiekošā kara Ukrainā, ir vajadzība Savienībai izbeigt atkarību no atsevišķām kritiski svarīgām izejvielām; tā kā komisāram *Christophe Hansen* adresētajā pilnvarojuma vēstulē Komisijas priekšsēdētāja *Ursula von der Leyen* aicina viņu meklēt veidus, kā

---

1 ES paziņojums "Pastiprināt ES rīcību ar mērķi aizsargāt un atjaunot pasaules mežus", https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0352&from=EN.

2 Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu", COM(2020)0380.

3 Agrobioloģisko lietojumu iegādes starptautiskais dienests, "*Global status of commercialized biotech/GM crops in 2017:* "Komercializēto biotehnoloģiju/ĢM kultūraugu globālais statuss 2017. gadā: biotehnoloģiju kultūraugu izplatība pieaug, palielinoties ekonomiskajiem ieguvumiem 22 gadu laikā", *ISAAA Brief* Nr. 53 (2017. gads), 16. un 21. lpp., http://www.isaaa.org/resources/publications/briefs/53/download/isaaa-brief-53-2017.pdf.

4 Eiropas Komisijas tehniskais ziņojums 2013 - 063 "*The impact of EU consumption on deforestation: Comprehensive analysis of the impact of EU consumption on deforestation*" (ES patēriņa ietekme uz mežu izciršanu: visaptveroša analīze par ES patēriņa ietekmi uz mežu izciršanu", https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c1d3ef3e-d07e-4229-91e5-41001b47dba8/language-en, 23. un 24. lpp.: laikā no 1990. līdz 2008. gadam Savienība importēja kultūraugus un lauksaimniecības dzīvnieku izcelsmes produktus daudzumā, kas izraisīja atmežošanu 90 000 km^2 platībā. Kultūraugu produktu radītā atmežošana sasniedza 74 000 km^2 (82 % no minētā), kur lielākā daļa (52 000 km^2) bija eļļas kultūraugu radītā atmežošana. Sojas pupas un sojas rauši veido 82 % no kopējā atmežošanas apjoma (42 600 km^2), kas atbilst 47 % no Savienības kopējā importa, kurš izraisījis atmežošanu.

samazināt kritiski svarīgu preču importu[1];

AB. tā kā tirdzniecības nolīgumi stimulē tādas pārtikas un dzīvnieku barības importu Savienībā, kas satur ĢMO, sastāv vai ir ražota no tiem; tā kā Brazīlija un Argentīna ir starp pasaulē lielākajiem ĢMO ražotājiem un pesticīdu izmantotājiem, tostarp tādu ĢMO un pesticīdu, kuri Savienībā ir aizliegti veselības vai vides apsvērumu dēļ;

Nedemokrātiska lēmumu pieņemšana

AC. tā kā Parlaments astotajā sasaukumā pieņēma kopumā 36 rezolūcijas, kurās iebilda pret tādu ĢMO laišanu tirgū, kas paredzēti izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā (33 rezolūcijas), un pret ĢMO audzēšanu Savienībā (trīs rezolūcijas); tā kā devītajā sasaukumā Parlaments pieņēma 38 rezolūcijas, iebilstot pret ĢMO laišanu tirgū, un pašreizējā desmitajā sasaukumā jau ir pieņēmis vēl 10 rezolūcijas, iebilstot pret ĢMO laišanu tirgū;

AD. tā kā Komisija turpina piešķirt atļaujas ĢMO, neraugoties uz pašas atzītajām nepilnībām demokrātiskā lēmumu pieņemšanas procesā, dalībvalstu atbalsta trūkumu un Parlamenta iebildumiem;

AE. tā kā nav vajadzīgas izmaiņas tiesību aktos, lai Komisija varētu nepiešķirt atļaujas ĢMO gadījumos, kad ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu nav sniegts pozitīvs atzinums Pārsūdzības komitejā[2];

AF. tā kā Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgā komiteja, kas minēta Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā, 2025. gada 28. februāra balsojumā nolēma atzinumu nesniegt, kas nozīmē, ka atļaujai nav dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma atbalsta;

1. uzskata, ka Komisijas īstenošanas lēmuma projekts pārsniedz Regulā (EK) Nr. 1829/2003 paredzētās īstenošanas pilnvaras;

2. uzskata, ka Komisijas īstenošanas lēmuma projekts neatbilst Savienības tiesību aktiem, jo nav savienojams ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 mērķi, proti, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un

---

1 https://commission.europa.eu/document/2c64e540-c07a-4376-a1da-368d289f4afe_en.

2 Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 6. panta 3. punktu Komisija "var pieņemt", nevis "pieņem" projektu, ja Pārsūdzības komitejā ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu nav sniegts pozitīvs atzinums.

Padomes Regulā (EK) Nr. 178/2002[1] izklāstītiem vispārējiem principiem nodrošināt pamatu tam, ka saistībā ar ĢM pārtiku un barību augstā līmenī ir garantēta cilvēka dzīvības un veselības, dzīvnieku veselības un labturības, vides un patērētāju interešu aizsardzība, vienlaikus nodrošinot efektīvu iekšējā tirgus darbību;

3. prasa Komisijai atsaukt īstenošanas lēmuma projektu un iesniegt komitejai jaunu projektu;

4. aicina Komisiju saskaņā ar pieeju "Viena veselība" neatļaut herbicīdizturīgus ĢM kultūraugus, jo tas palielinātu papildu herbicīdu izmantošanu un tādējādi palielinātu risku biodaudzveidībai, pārtikas nekaitīgumam un darba ņēmēju veselībai;

5. šajā saistībā uzsver, ka atļauja importēt tādus ĢM augus izmantošanai pārtikā vai barībā, kas ir kļuvuši herbicīdnoturīgi, neatbilst Savienības starptautiskajām saistībām, cita starpā ANO IAM un ANO KBD, arī nesen pieņemtajam Kuņminas-Monreālas satvaram[2];

6. sagaida, ka Komisija steidzami izpildīs savu apņemšanos iesniegt priekšlikumu, lai nodrošinātu, ka Savienībā aizliegtās bīstamās ķīmiskās vielas netiek ražotas eksportam, un apņemšanos nodrošināt savstarpīgumu, labāk saskaņojot mūsu vietējos ražošanas standartus ar standartiem, ko piemēro importam, jo īpaši attiecībā uz pesticīdiem;

7. aicina Komisiju nodrošināt standartu konverģenci starp Savienību un tās partneriem sarunās par brīvās tirdzniecības nolīgumiem, lai nodrošinātu atbilstību Savienības drošības standartiem;

8. atzinīgi vērtē to, ka Komisija 2020. gada 11. septembra vēstulē deputātiem beidzot atzina, ka ĢMO atļauju piešķiršanas lēmumos ir jāņem vērā ilgtspēja[3]; tomēr pauž dziļu vilšanos, jo kopš tā laika Komisija ir turpinājusi piešķirt atļaujas ĢMO importam Savienībā, lai gan Parlaments turpina pret to iebilst un vairākums dalībvalstu

---

1 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

2 Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par bioloģisko daudzveidību COP15 laikā 2022. gada decembrī vienojās par globālu bioloģiskās daudzveidības satvaru, kas ietver globālu mērķi līdz 2030. gadam vismaz par 50 % samazināt pesticīdu radīto risku (sk.: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lv/ip_22_7834).

3 https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf.

balso pret šādu atļauju piešķiršanu;

9. atkārtoti mudina Komisiju ņemt vērā Savienības saistības saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem, piemēram, Parīzes klimata nolīgumu, ANO Konvenciju par bioloģisko daudzveidību un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem; atkārtoti prasa īstenošanas aktu projektiem pievienot paskaidrojuma rakstu, kurā būtu paskaidrots, kā minētie akti atbalsta principu "nekaitēt"[1];

10. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

---

[1] Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. janvāra rezolūcija par Eiropas zaļo kursu (OV C 270, 7.7.2021., 2. lpp.), 102. punkts.